

Programmabegroting

Plassenschap Loosdrecht e.o. 2018

Voorwoord

Dit document bevat de programmabegroting van het Plassenschap Loosdrecht e.o. voor 2018. Het eerste hoofdstuk is het programmaplan 2018. Hierin staat een beschrijving van de ambities van het Plassenschap en algemene uitgangspunten. Hoofdstuk 2 bevat een korte beschrijving van de verschillende en de paragrafen die nader ingaan op een aantal algemene invalshoeken. Het derde hoofdstuk bevat de financiële positie en het laatste hoofdstuk, betreft de exploitatie.

Opgemaakt door het dagelijks bestuur bij besluit van 22 maart 2017.

Dhr. drs. M.E. Smit, voorzitter

Mw. ir. A. Roessen, secretaris

Inhoud

1. Programma 2018.....	4
1.1 Uitgangspunten.....	4
1.2 Programmaplan	6
1.3 Dekkingsmiddelen.....	7
2.1 Productenbegroting Plassenschap Loosdrecht e.o.....	7
2.1.1 <i>Terreinen Veenweidegebied</i>	7
2.1.2 <i>Terreinen Plassengebied</i>	8
2.1.3 <i>Eilanden en aanlegplaatsen</i>	8
2.1.4 <i>Legakkers</i>	9
2.1.5 <i>Vaarwegbeheer</i>	9
2.1.6 <i>Overige producten</i>	10
2.2 Paragrafen 2018	12
2.2.1. <i>Investerings</i>	12
2.2.2 <i>Paragraaf weerstandsvermogen (risicoparagraaf)</i>	12
2.2.3 <i>Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen</i>	14
2.2.4 <i>Financieringsparagraaf 2018</i>	16
2.2.5 <i>Bedrijfsvoering</i>	16
2.2.6 <i>Verbonden partijen</i>	16
2.2.7. <i>Paragraaf Lokale heffingen</i>	16
2.2.8. <i>Paragraaf grondbeleid</i>	17
3.0 Financiële positie Plassenschap Loosdrecht e.o.....	19
3.1. Geprognosticeerde balans per 1-1-2018 en 31-12-2018	20
3.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	21
3.3 Incidentele baten en lasten	21
4.1 Exploitatieoverzicht lasten en baten.....	22
4.2 Korte toelichting op de uitkomst van de exploitatie.....	23
4.3 Investeringsstaat 2017 -2021.....	24
4.4 Financieringsstaat 2017 - 2021.....	25
4.5 Exploitatieoverzicht meerjarig 2015 - 2021	26
4.6 Staat van activa	27
4.7 Reserves en voorzieningen	28
4.8 Overzicht langlopende geldleningen	29

1. Programma 2018

1.1 Uitgangspunten

Deze begroting is gebaseerd op de uitgangspunten die het dagelijks bestuur heeft geformuleerd in de Kadernota die op 18 januari 2017 is vastgesteld en vervolgens aan de deelnemers is toegestuurd.

Het Plassenschap Loosdrecht behartigt de belangen van de openluchtrecreatie en de natuur- en landschapsbescherming in het Loosdrechts plassengebied. Als taak hoort hierbij het aanleggen, beheren en onderhouden van recreatieve voorzieningen rond de Loosdrechtsse plassen, in de Kievitsbuurten en in het veenweidegebied van de gemeente Stichtse Vecht.

Veel recreatieve voorzieningen zijn in eigendom van het Plassenschap. Hiertoe behoren recreatie-eilanden en – terreinen, parkeer- en aanlegvoorzieningen, wandel-, fiets- en vaarverbindingen met kunstwerken (sluizen, bruggen). Het Plassenschap is nautisch beheerder (stelt regels aan het scheepvaartverkeer) en voert een aantal verordeningen uit die de kwaliteit van het plassengebied bewaken.

Bij beheren hoort ook het door ontwikkelen van bestaande en aanleggen van nieuwe voorzieningen zodat het aanbod in het gebied blijft aansluiten bij de veranderende vraag van de recreant. Geconstateerd kan worden dat de publieke voorzieningen gedateerd zijn en het beheer ervan onder druk staat door de afnemende overheidsfinanciering. Daarnaast is in het Loosdrechts plassengebied sprake van een groot baggerprobleem. De grote hoeveelheid bagger is hinderlijk voor de recreatievaart.

Het Plassenschap is ook eigenaar van een groot aantal legakkers die door gebrek aan financiering zijn afgekalfd of verdronken. Hierdoor dreigen de legakkergebieden in de Kievitsbuurten en langs de Muyevelde Wetering met hun unieke kwaliteiten die zijn ontstaan in de middeleeuwse ontginningstijd en de latere vervening verloren te gaan.

Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen (OVP) en uitvoeringsprogramma

De opgaven in het gebied zijn omvangrijk. Het Plassenschap heeft er voor gekozen om niet zelf een ontwikkelplan op te stellen. Het Loosdrechts plassengebied functioneert immers in een groter geografisch geheel en er spelen meer belangen dan de openluchtrecreatie. Om tot resultaten en oplossingen te komen richt het Plassenschap zich op een gebiedsgerichte samenwerking met integrale planvorming en goede procesregie. Samen met een groot aantal belanghebbende publieke en private partijen wordt op dit moment gewerkt aan een gebiedsakkoord voor de Oostelijke Vechtplassen. In dit gebiedsakkoord worden de afspraken vastgelegd die nodig zijn over de gezamenlijke ambities, de financiering, de gewenste resultaten, de organisatie en de aanpak voor de planvorming en uitvoering van opgaven. Bij het gebiedsakkoord komt een uitvoeringsprogramma waarbij het Plassenschap zich, net als elk van de samenwerkende partijen, zal inspannen zijn taak uit te voeren en zijn bevoegdheden in te zetten teneinde de doelstellingen te realiseren. Medio 2017 wordt het gebiedsakkoord ondertekend.

Het gebiedsplan Oostelijke Vechtplassen is bij het vaststellen van deze begroting nog niet ondertekend. Wel werkt het Plassenschap mee aan de gezamenlijke voorbereiding van een aantal uit te voeren maatregelen zoals het oplossen van het baggerprobleem, de toekomstvisie Kievitsbuurten, nieuwe vaarroutes en de aanleg van nieuwe eilanden. Vooruitlopend op het gebiedsakkoord heeft het Plassenschap opdracht gegeven voor de uitvoering van het Proefproject legakkerherstel waarbij kennis wordt opgedaan op welke wijze het best met bagger uit de plassen legakkers kunnen worden hersteld.

Voortdurend is er oog voor een realistische balans tussen kosten en baten. Niet alle voorzieningen leveren ook baten op. Soms is dat niet mogelijk of zelfs ongewenst. Baten komen (erf)pacht, opstal, verhuur, sluistarieven en rechten die betaald worden voor ontheffing verlening. Deze baten wegen niet op tegen de kosten die het schap maakt voor het onderhouden van recreatieterreinen, legakkers, sluizen, vaarwegen, kades, paden, routestructuren, etc. Het tekort wordt betaald door de deelnemers.

Recreatie Midden-Nederland (RMN)

Het Plassenschap neemt, samen met de andere Utrechtse recreatieschappen, deel aan de bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatie Midden-Nederland (RMN). Het personeel werkzaam voor de recreatieschappen is in dienst bij RMN. Daardoor mag ieder deelnemend recreatieschap de diensten van RMN afnemen zonder voorafgaande aanbesteding. De begroting van RMN omvat feitelijk de gezamenlijke kosten voor personeel en annexe apparaatskosten – niet meer dan dat. Jaarlijks stelt het bestuur van elk recreatieschap autonoom de voor dat schap benodigde personele bezetting vast.

De discussie over de structuur van de 4 recreatieschappen afgelopen jaren heeft geleid tot de ontmanteling van het schap UHVK per 2018. Gevolg hiervan is dat er taken van RMN geschrapt worden. Middels een reorganisatie is hierop ingespeeld. Het recreatieschap Vinkeveense plassen zal door het aanstaande vertrek van Amsterdam als deelnemer gaan liquideren. De gemeenteraad van De Ronde Venen heeft er onlangs voor gekozen een verzoek tot

toetreding te doen bij het recreatieschap Stichtse Groenlanden. Hoewel denkbaar, is niet gekozen tot mogelijke toetreding tot het Plassenschap Loosdrecht.

Het Plassenschap richt zich vooral op de inhoudelijke opdracht en kiest als zelfstandig orgaan voor de samenwerking met andere partijen, waaronder mogelijk het waterschap Amstel, Gooi en Vecht en de regio Gooi- en Vechtstreek. Een bestuurlijke tafel als overlegorgaan kan daarbij behulpzaam zijn. Daarmee wil het Plassenschap bereiken dat het schap verstevigd wordt. Daarnaast zullen er voorstellen voor wijziging van de gemeenschappelijke regeling van het Plassenschap worden uitgewerkt, in ieder geval op de juridisch-technische onderdelen en, afhankelijk van besluitvorming door de Plassenraad, mogelijk op meer onderdelen.

Financiële Uitgangspunten 2018

Op basis van de vastgestelde kadernota 2018 zijn we bij het opstellen van de begroting uitgegaan van:

- a. Het reguliere beheer vindt sober en doelmatig plaats op basis van de principes van schoon, heel en veilig en (voor zover te meten) op niveau van rapportcijfer 6. Dit is conform de huidige situatie en werkwijze.
- b. De dotatie groot onderhoud vindt plaats op basis van de in de afgelopen jaren gehanteerde methode, waarbij het bedrag zal worden geïndexeerd teneinde de kostenontwikkelingen te kunnen volgen.
- c. Het te hanteren prijsindexcijfer bedraagt, op basis van de cijfers 2016 en de verwachtingen 2017, voor 2018 1%. Ook in de meerjarenraming wordt met deze 1,0% prijsindex gerekend.
- d. Ook voor de ontwikkeling van de eigen inkomsten (tarieven voor vergunningen en ontheffingen, etc.) zal een stijgingspercentage van 1% ten opzichte van 2017 worden aangehouden.
- e. Op basis van de loon- en prijsontwikkeling moet rekening worden gehouden met een stijging van de bijdrage aan RMN van 4,6% ten opzichte van 2017, overeenkomstig de kadernota 2018 van RMN
- f. De deelnemersbijdragen worden geïndexeerd op basis van vorenstaande ontwikkelingen. Een eventuele extra verhoging, teneinde een sluitende begroting te verkrijgen, wordt afgewogen op basis van het resultaat, waarbij een incidentele inzet van de algemene reserve een mogelijkheid is. Een eventueel voorstel zal bij de ontwerpbegroting worden geformuleerd.
- g. Het oplossen van de baggerproblematiek in het Loosdrechts plassengebied is een grote opgave waaraan het Plassenschap samen met andere belanghebbende partijen werkt. In vervolg op de uitvoering van het proefproject legakkerherstel in 2017 wordt geld gereserveerd voor vervolgprojecten, die een plaats krijgen in het uitvoeringsprogramma Oostelijke Vechtplassen behorende bij het Gebiedsplan Oostelijke Vechtplassen.
- h. Voor de aanpak van de ontwikkeling van woekerende waterplanten wordt geen budget geraamd; de aanpak binnen de door het Plassenschap beheerde watergangen geschiedt door het periodiek maaien binnen de bestaande onderhoudsbegroting.
- i. De uitvoering van routebeheer en –ontwikkeling zal lopen via het in 2017 opgerichte routebureau en de daarvoor in de begroting beschikbare middelen, worden ingezet als bijdrage aan dat routebureau.
- j. Het duurzaam vervangen van de beschoeiingen vindt plaats overeenkomstig de plannen zoals die vanaf 2016 in uitvoering zijn genomen.
- k. De inkomsten uit de 800 i.p.v. 600 jaarlijks te verlenen snelvaarontheffingen zullen gebruikt worden voor een inhaalslag wat betreft de handhaving. De regelgeving wordt daartoe in 2017 geactualiseerd en gemoderniseerd. Vervolgens zal meer aan (bestuurlijke) handhaving gedaan kunnen worden.

Bij de uitwerking zijn een aantal ontwikkelingen naar voren gekomen die – in aanvulling of wijziging op deze uitgangspunten – tot een nadere bijstelling hebben geleid. Dit betreft:

1. Het budget voor het reguliere onderhoud van de activiteiten die het schap moet uitvoeren is – naast de prijsontwikkelingen – extra verhoogd teneinde al deze activiteiten op het gewenste niveau te kunnen uitvoeren. Deze extra bijstelling heeft betrekking op het uitvoeren van de volgende activiteiten:
 - Extra kosten van groen onderhoud in verband met de essentaksterfte (€ 20.000)
 - Extra kosten van snoeien legakkers op basis van het legakkerplan 2016 (€ 14.000)
 - De kosten in verband met de reguliere inspectie (1x per 3 jaar) voor de kunstwerken (€ 15.000);
 - De onderhoudskosten voor het fietsknooppuntennetwerk (€ 9.000), die vanaf het jaar 2018 ten laste van het schap moeten komen.
2. De inkomsten voor de erfpachtcanon van het recreatiecentrum Mijnden zijn – vooruitlopend op de vaststelling van de nieuwe overeenkomst – meer dan trendmatig verhoogd.
3. De wachtlijst die wij kenden bij de aanvragen om een snelvaarontheffing is verdwenen. Het aantal aanvragen voor snelvaarontheffingen vertoont een dalende tendens. Om die reden is voor de begroting 2018 ook niet meer uitgegaan van een opbrengst op basis van 800 ontheffingen, maar is de opbrengst gebaseerd op 750 ontheffingen. Dit was overigens al in de vorige meerjarenbegroting als mogelijk scenario aangegeven.
4. De bijdrage die betaald moet worden aan het op te richten routebureau kan bekostigd worden uit de in de begroting beschikbare middelen voor het onderhoud, zoals dat altijd werd uitgevoerd.

1.2 Programmaplan

Algemeen

De Plassenraad heeft besloten de taken van het Plassenschap te beschouwen als één programma. Een programma bestaat uit een aantal producten. De kosten van de afzonderlijke producten zijn ook in deze begroting verantwoord. Het totaal van de producten is uiteraard gelijk aan het totaal van het programma; dit onder aftrek van de mogelijke ruimte voor instandhouding van de huidige recreatieve voorzieningen.

Programma: Het bevorderen van de belangen van de openluchtrecreatie binnen het werkgebied, door te zorgen voor de aanwezigheid van een breed scala van openbare recreatiemogelijkheden met een lage toegangsdrempel, alsmede het zorgdragen voor de instandhouding van natuurlijke, landschappelijke, en cultuurhistorische elementen die de kwaliteit van het gebied voor de recreatie bepalen.

a. Beoogde maatschappelijke effecten. (Wat willen we bereiken?)

Het maatschappelijke effect is dat in het gehele schapsgebied de voorzieningen in stand gehouden worden en waar mogelijk worden verbeterd.

Concreet betekent het, dat het schap onveranderd streeft naar de instandhouding van:

1. de vier sluizen met een gebruik van ca. 30.000 schuttingen per jaar;
2. ca. 5.000 recreatieplaatsen op de dagrecreatieterreinen
3. ruim 200 aanlegplaatsen bij de eilanden en legakkers;
4. veilige fiets- en wandelpaden en –routes;
5. veilige en goed bruikbare vaarwegen en –routes;
6. de legakkergebieden
7. het snelvaarbeleid door de uitgifte van max. 800 jaaronthefingen

b. Wat moeten we doen om het beoogde effect te bereiken (Wat gaan we daarvoor doen?)

Het Plassenschap heeft een dagelijks bestuur en een Plassenraad. Het ambtelijk apparaat is in dienst bij Recreatie Midden-Nederland. De taken waarmee het ambtelijk apparaat is belast zijn:

- Het verbeteren van het recreatief-toeristisch product.
- De (door-) ontwikkeling, de aanleg, het onderhoud en het beheer van recreatieterreinen en recreatievoorzieningen, zowel op het land als aan en in het water.
- Uitbreiding, onderhoud en beheer van een recreatieve infrastructuur, zowel te water als op het land.
- Het onderhouden en zo nodig herstellen van oevers van eilanden, legakkers en vaarwegen.
- De zorg voor het vlotte en veilige verloop van het scheepvaartverkeer.
- Het bewaken van een aangenaam recreatief klimaat op het water en de terreinen en voorzieningen, door eigen toezichthouders en in nauwe samenwerking met de politie.
- Het handhaven van verordeningen en verkeersbesluiten die de instandhouding van recreatieve en landschappelijke kwaliteit van de Loosdrechtse Plassen veilig stellen.
- Het mede zorgdragen voor de bescherming van natuur en landschap.
- Het waar mogelijk vergroten van de eigen inkomsten.
- Het deelnemen in en adviseren bij processen van gemeentelijke, regionale en provinciale beleidsvorming aangaande de openluchtrecreatie in brede zin, teneinde de hoofddoelstelling te realiseren.

c. Wat zijn de kosten (financiële middelen beschikbaar gesteld door de deelnemers).

Bij de raming van deze begroting 2018 is ervan uitgegaan dat het huidige dagelijks beheerniveau gehandhaafd blijft. Wel zijn de budgetten op onderdelen aanvullend bijgesteld om dat niveau te kunnen realiseren. Om het gebied echter duurzaam in stand te kunnen houden zijn forse vervangingsinvesteringen nodig. Daarnaast zijn er de verplichtingen die voortvloeien uit het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen dat het Plassenschap naar verwachting medio 2017 zal mede ondertekenen.

Omschrijving	Rekening 2015	Begroting 2017	Begroting 2018
Salarissen, personeelskosten, diensten derden	890.800	954.900	997.300
Afschrijvingen en rente (minus bijdragen reserves)	409.500	443.000	480.300
Onderhoud kapitaalgoederen	486.400	383.500	445.500
Overige kosten	417.100	333.400	344.600
Totaal lasten	2.203.800	2.114.800	2.267.700

Omschrijving	Rekening 2015	Begroting 2017	Begroting 2018
Opbrengsten van eigendommen	266.200	289.200	316.700
Overige inkomsten	364.100	370.100	354.200
Dekkingsmiddelen	1.552.400	1.547.600	1.579.900
Waarvan deelnemersbijdragen	1.293.500	1.306.400	1.319.400
Waarvan doorschuif-btw	258.900	241.200	260.500
Totaal baten	2.182.700	2.206.900	2.250.800

Overschot/tekort aan dekkingsmiddelen	-21.100	92.100	-16.900
--	----------------	---------------	----------------

Voor 2018 wordt een tekort geraamd van € 16.900. Dit resultaat wordt onttrokken aan de algemene reserve (weerstandvermogen).

Er zijn nog een aantal factoren, die dit resultaat kunnen beïnvloeden. Deze factoren komen terug onder de risicoparagraaf (2.2.3) in het hoofdstuk paragrafen.

1.3 Dekkingsmiddelen

Omschrijving		Vastgestelde begroting 2017	Concept begroting 2018
Reguliere deelnemersbijdragen		€ 1.306.400	€ 1.319.400
Doorschuif BTW		€ 241.200	€ 260.500
Dekkingsmiddelen		€ 1.547.600	€ 1.579.900
Reguliere deelnemersbijdragen	-	€ 1.306.400	€ 1.319.400
Af: Bijdrage gem. Utrecht	**	€ 165.300	€ 167.000
Restant te verdelen op basis verdeelsleutel		€ 1.141.100	€ 1.152.400
Provincie Utrecht	14,74%	€ 168.200	€ 169.900
Provincie Noord-Holland	<u>33,58%</u>	€ 383.200	€ 387.000
	48,32%	€ 551.400	€ 556.900
Gemeente Wijdmeren	31,32%	€ 357.400	€ 360.900
Gemeente Stichtse Vecht	<u>20,36%</u>	€ 232.300	€ 234.600
	51,68%	€ 589.700	€ 595.500
Totaal percentage excl. gem. Utrecht	100%		

2.1 Productenbegroting Plassenschap Loosdrecht e.o.

Inleiding

Vanaf 2015 tot en met 2021 worden aanzienlijke bedragen geraamd voor het duurzaam beschoeien van de onder verantwoording van het schap vallende hoofdvaarwegen. Daarnaast wordt financiële ruimte beschikbaar gehouden om te kunnen inspelen op wensen die voortkomen uit het nog vast te stellen integrale gebiedsplan voor de Oostelijke Vechtplassen (OVP). Dit betreft dat vooral de omgang met het veenslib (legakkerherstel) en daarvoor is een bestemmingsreserve gevormd, die daarvoor als eerste ingezet kan worden.

2.1.1 Terreinen Veenweidegebied

Algemeen

De terreinen in het veenweidegebied (Bosdijk, De Geer, Zwaan, De Aa, en Oukoperdijk) zijn toegankelijk van zonsopgang tot zonsondergang. Ze zijn geschikt om te picknicken, wandelen of te vissen. Met uitzondering van de Bosdijk worden de terreintjes volgens schatting jaarlijks door een paar duizend recreanten bezocht. Op dit moment zijn er op geen van de terreinen bouwmogelijkheden. Het genereren van inkomsten uit deze terreinen is daardoor nauwelijks mogelijk.

Zwaan

De plas Zwaan heeft vooral een functie als visplas en als rustpunt voor de langskomende automobilist. De plas is vrij diepe plas, ontstaan door zandwinning. Onderzocht is of eigendomsoverdracht van het terrein Zwaan mogelijk is gezien de hoge onderhoudskosten in relatie tot de beperkte recreatieve waarde. Dat is nog niet gelukt. De mogelijkheden om de plas te verondiepen zijn nog niet gelukt maar worden verder onderzocht. De beschoeiing is met name aan de oostzijde zo slecht dat er een risico is op doorbreken waarbij het achterliggende weiland overstroomt. Gekozen is de beschoeiing niet geheel te vervangen maar de slechte gedeelten te repareren.

Bosdijk

Een particulier initiatief voor het 20 ha grote en intensiever bezochte recreatieterrein Bosdijk dat zag op verblijf recreatieve exploitatie in de vorm van recreatieve knotwilgwoningen, een groepswoning, beperkte horeca en speelelementen is in 2017 gestrand met het besluit van de raad van Stichtse Vecht om hieraan niet mee te werken. Het terrein blijft daarmee 'rustgebied' zonder noemenswaardige inkomsten. De beschoeiing van de visplas moet in 2018 nodig vervangen worden.

2.1.2 Terreinen Plassengebied

De Strook

De vervanging van beschoeiing van de Strook door een onderhoudsarme beschoeiing van combidamplankmethode in twee delen kan wachten tot 2020/2021.

Het zichtwerk en het vervangen van het toiletgebouw worden in 2017 voorbereid. In 2016 is vanuit de algemene reserve een reserve Zichtwerk (in totaal € 125.000) gevormd, die vooral bedoeld is om deze kosten te dekken. In 2017 wordt opnieuw onderzocht of betaald parkeren kan worden ingevoerd. Uit eerder onderzoek bleek dat dit financieel niet aantrekkelijk was, mogelijk is dat nu anders.

Op het terrein de Strook is een opstalrecht verleend aan een horecaondernemer.

Deze opstalrechtovereenkomst wordt één keer per 5 jaar, voor het eerst weer in 2018, verhoogd met het prijsindexcijfer over de afgelopen periode. Met deze horecaondernemer is verder een erfpachtovereenkomst met opstalrecht afgesloten inzake een woning op de strook. Inkomsten uit opstalrecht van de horecavoorziening en erfpacht van de dienstwoning zijn in de begroting opgenomen.

De Waterskiclub Loosdrecht (WSL) maakt tegen een jaarlijkse vergoeding gebruik van het van het toezichtgebouw van het schap. De WSL heeft plannen voor een eigen groepsaccommodatie en de bouw van een teleskibaan. Het is nog niet bekend of deze plannen te realiseren zijn gezien de terughoudendheid van de gemeente Wijdemeren. Geen inkomsten zijn geraamd voor evenementen. Ook hier geldt dat de gemeente tot nu toe terughoudend is met het verlenen van vergunningen.

Recreatiecentrum Mijnden

Het Plassenschap is bloot eigenaar van de ruim 25 ha. grond en water waarop het Recreatiecentrum Mijnden is gevestigd en ontvangt daarvoor jaarlijkse erfpacht ad € 142.500. Voor Mijnden is in 2017 een nieuw bestemmingsplan vastgesteld met nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden. Dit is de aanleiding om de erfpachtovereenkomst te wijzigen en in onderhandeling met de pachter de nieuwe jaarlijkse canon opnieuw te bepalen. Uitgangspunten hierbij zijn uitgifte in ondererfpacht, een jaarrond recreatief aanbod en reductie van het aantal toeristische kampeerplaatsen. Voor het bepalen van de nieuwe canon zal dan ook een taxatie worden uitgevoerd door een onafhankelijk taxateur. Doelstelling is maximalisatie van de opbrengst.

De verwachting is dat de nieuwe canon (vanaf 2017) hoger zal uitvallen en dus ook voor 2018 een hogere inkomstenbron voor het schap zal betekenen. De ervaring leert dat onderhandelingen lang kunnen duren en de uitkomsten onzeker zijn. Desalniettemin is de te ontvangen erfpachtcanon in deze begroting verhoogd.

Rimboe

Rimboe is de zeer intensief gebruikte werkhaven van het Plassenschap gelegen in de hoek van de Veendijk en de Bloklaan. Het is niet alleen de locatie van de werkschepen, de vakspecialisten en de Boa's van het Plassenschap maar ook de politie en aannemers die werk verrichten op en aan de plassen maken van de werkhaven gebruik. Een nieuwe inrichting is noodzakelijk om aan de moderne eisen (Arbowet en gescheiden afvalinzameling) te kunnen voldoen. In 2018 zal er een inrichtingsplan gemaakt worden dat vervolgens ook in 2018-2019 kan worden uitgevoerd.

2.1.3 Eilanden en aanlegplaatsen

Beschoeiingen en steigers

In de meerjarenraming worden structurele bedragen geraamd voor het herstel cq. vervangen van de beschoeiingen van de eilanden en de aanlegplaatsen.

Natuuroevers

Eind 2014 heeft Waternet met toestemming van het Plassenschap bij de eilanden Meent, Markus Pos, Geitekaai, Robinson Crusoe en De Hoek enige tientallen meters buiten de bestaande beschoeiing plasbermen gemaakt met de

bedoeling dat daar rietgroei tot ontwikkeling zou komen. De ervaring met de geplaatste constructies is dat er geen riet ontwikkelt. Met de aannemer van het Proefproject Legakkerherstel is overlegd om de aanleg van rietoevers met gebruik van veenslib uit de plassen alsnog succesvol te maken. Met Waternet zal worden overlegd over de kosten. Vooralsnog wordt er van uitgegaan dat Waternet de kosten betaalt en het schap faciliteert. Natuuroevers met overjarig riet bieden een goede biotoop voor de Grote Karekiet. Het vergroten van de aantallen van deze vogels in het plassengebied is een N2000 doelstelling. Het schap werkt daaraan ook mee door in het voorjaar netten op de beschoeiing toe te staan waarmee ganzen niet de kans krijgen het jonge riet op te vreten. Rietkragen krijgen daarmee de kans steviger te worden, wat bovendien een fraaier beeld geeft en een betere oeverbescherming biedt.

Exploitatie

Op Meent staat al vele jaren een kiosk waarvan de exploitatie is uitbesteed. De kiosk is beperkt in omvang. Er wordt een nieuwe exploitant gezocht waarbij tevens wordt gekeken naar uitbreiding van het aanbod. De verdienmogelijkheden blijven echter beperkt door de ligging op een eiland en omdat er geen bouw mogelijkheden zijn.

Nieuwe Veenslibeilanden

Een maatregel uit het uitvoeringsprogramma OVP is het gezamenlijke onderzoek naar de mogelijkheid om met behulp van het in de plassen aanwezige hinderlijke veenslib nieuwe natuureilanden te bouwen op plekken waar deze historisch gezien thuis horen. Deze eilanden kunnen mogelijk ook een recreatieve functie krijgen. Een daarvoor ingestelde werkgroep hoopt een aanvraag voor Europese LIFE subsidie in te dienen waarvan in 2018 duidelijk wordt of deze succesvol is. In deze begroting is de medefinanciering van zo'n project nog niet opgenomen. Het projectteam zal voor de financiering een voorstel formuleren.

Robinson Crusoe

Dit eiland is in erfpacht met recht van opstal voor de accommodatie en steigers voor 20 jaar uitgegeven aan de Nebas afdeling Watersportaccommodaties voor gehandicapten en is niet vrij toegankelijk. Op dit eiland zijn accommodaties en voorzieningen gelegen ten behoeve van gehandicapte watersporters. In april 2018 eindigt de overeenkomst dus in 2017 zal met de Nebas worden gesproken over een nieuwe overeenkomst en canon. Bijstelling van de canon in de begroting heeft nog niet plaatsgevonden.

2.1.4 Legakkers

Proefproject Legakkerherstel

Veel legakkers van het Plassenschap verkeren in slechte staat. Herstel van de legakkers door het iedere 25 jaar aanbrengen van nieuwe kunstmatige beschoeiingen is onbetaalbaar geworden. Het is echter van groot belang om de legakkers met de grote cultuurhistorische en landschappelijke waarde te behouden. Het probleem heeft nog en andere zijde: de afkalvende legakkers leveren een aanzienlijk bijdrage aan de toename van hinderlijk slib in de plassen. Dat is ook slecht voor het doorzicht en dus de waterkwaliteit. Voor het Loosdrechts plassengebied is de legakkerproblematiek daarom gekoppeld aan de veenslibproblematiek. Met de uitvoering van het Proefproject Legakkerherstel in 2017 wordt onderzocht of het mogelijk is om veenslib uit de Loosdrechts te gebruiken als bouwstof voor legakkerherstel met robuuste rietoevers. In 2018 en 2019 zal de aannemer die geselecteerd is voor het herstel van 2 schapsakkers het resultaat blijven monitoren. Als duidelijk is welke slimme toepassingsmogelijkheden er zijn kan dit het begin van een structurele oplossing zijn voor legakkerherstel. Daarom betalen vele partijen mee aan de pilot. Naast de gemeenten Stichtse Vecht en Wijdmeren zijn dit de provincies Noord-Holland en Utrecht, het Waterschap AGV, bewoners verenigd in de BELP en watersportondernemers langs de Oud-Loosdrechtsedijk. Het Plassenschap heeft de pilot opgestart en is de aanbestedende dienst. Bestuurlijke teugkoppeling vindt plaats aan de stuurgroep Oostelijke Vechtplassen. De afspraken over het proefproject zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. Het totale beschikbare budget is € 1.500.000.

2.1.5 Vaarwegbeheer

Vaarwegen en doorvaarten

Het Plassenschap is vaarwegbeheerder van de Westelijke- en Oostelijke Drecht, de Muyeveldevaart en de 's-Gravelandvaart en verantwoordelijk voor de instandhouding van deze route. Voor de overige doorvaarten en plassen is er geen vaarwegbeheerder aangewezen. De vaarwegen en doorvaarten die in eigendom zijn van het Plassenschap of waarvoor contractuele verplichtingen zijn aangegaan worden zo goed mogelijk onderhouden. Vanaf 2015 tot en met 2021 zijn er aanzienlijke bedragen geraamd voor het duurzaam beschoeien van de onder verantwoordelijkheid van het schap vallende vaarwegen. Uitgangspunt voor het vervangen van beschoeiingen in de vaarwegen is het gebruik van duurzame combidamwandplanken (Europees houten onderkanten met gerecycled kunststof opzetters). Deze zijn kostbaarder dan gewoon hardhout, maar hebben een verwachte levensduur van 40 jaar, bijna het dubbele van hardhout.

's-Gravelandvaart

Binnen de meerjarenraming heeft herprioritering plaatsgevonden om een plotseling urgent geworden aanpak van de onbeschoeide 's-Gravelandvaart (westzijde) mogelijk te maken. Uit onderzoek is naar voren gekomen dat het

verplaatsen van de natuuroever van de weilandkant naar de wegkant met een lichte beschoeiing een goede oplossing blijkt te zijn voor een duurzame stabiele rietoevers. Rietoevers dempen de golfslag aanzienlijk en bieden een rustplaats voor de fauna en zorgen voor helderder water. Bijkomend voordeel is dat het riet vanaf de weg beter onderhouden kan worden. Een smalle rietkraag blijft over aan de weilandkant.

De voorbereiding is gestart in 2016, uitvoering start in 2017 en realisatie is in 2018.

Ook het zuidelijke deel van de 's-Gravelandsevaart moet hersteld worden. Dit werk wordt in 2017 voorbereid en realisatie vindt plaats in 2018.

Muyeveldsevaart

In 1995 heeft het Plassenschap de Muyeveldsevaart als nieuwe vaarverbinding gegraven. De beschoeiing van deze hoofdvaartweg is aan vervanging toe. Voorbereiding start in 2017, uitvoering vindt plaats in 2018.

Kalverstraat

De eveneens druk bevaren Kalverstraat, 1100m lang, vraagt eveneens om een goede sterke duurzame beschoeiing. Het zuidelijke deel van de oostoever is in 2014 voorzien van een nieuwe houten beschoeiing met kunststof opleggers. De vervanging van het noordelijke gedeelte wordt in 2018 voorbereid en in 2019 uitgevoerd. De particuliere eigenaren van enkele kleine stukjes beschoeiing zullen gevraagd worden hun deel van de beschoeiing mee te financieren in dit project.

Sluizen

Het Plassenschap heeft een viertal sluizen in bezit. Het beheer en onderhoud van deze vier sluizen is middels een driejarig bestek ondergebracht (2015-2017) bij een aannemer. Er is een nieuw bestek nodig vanaf 2018 voor het uitvoeren van het reguliere en groot onderhoud en het verhelpen van storingen.

Oplossen baggerprobleem (2018-2028)

Daarnaast wordt financiële ruimte beschikbaar gehouden voor het, samen met andere belanghebbende partijen, duurzaam oplossen van de baggerproblematiek in de Loosdrechtse plassen, in combinatie met het verbeteren van de waterkwaliteit. Deze budgettaire ruimte zit in eerste aanleg in de bestemmingsreserve "Veenslib" en indien nodig zal vanuit de Algemene reserve een aanvulling plaatsvinden.

Conform een 'plan van aanpak bagger en zwevend slib Loosdrechtse plassen' wordt de komende 10 jaar de bevaarbaarheid van de Loosdrechtse plassen hersteld door een inhaalslag waarmee een grote hoeveelheid bagger wordt verwijderd. Dit plan is een van de uitvoeringsmaatregelen uit het gebiedsplan OVP. De sliblaag in de plassen is in opdracht van het Plassenschap eind 2016 in kaart gebracht.

De vrijgekomen bagger kan worden hergebruikt voor de aanleg van natuureilanden (nieuw habitat voor moerasvogels) en een recreatie eiland in de Breukeleveense plas. Bij herstel van legakkers (Kievitsbuurten) en aanleg van rietstroken (luwtestructuren) wordt ook uit de plassen vrijgekomen bagger (eventueel na indroging) gebruikt. Een deel van de bagger zou kunnen worden geborgen in een weilanddepot.

Structurele oplossing voor de bagger (vanaf 2028)

Er zal altijd opnieuw bagger gevormd worden en op luwe plekken ophopen. Hiervoor blijft een ontwateringsdepot op het land nodig. De capaciteit van de jaarlijkse toename bagger door bladval en afkalvende oevers is ca 50.000 m3/jaar. Opnieuw baggeren van delen van de plassen zal periodiek nodig zijn. Om welke hoeveelheden het gaat op langere termijn is (nu) moeilijk te voorspellen. De ontwikkelingen in de plassen worden gevolgd door monitoring en onderzoek.

Om het water voldoende helder te krijgen voor de ontwikkeling van waterplanten moet de opwerveling van slib worden verminderd. Ook hiervoor zullen maatregelen genomen moeten worden.

Overlast overmatige waterplanten

Met het zogeheten Burgerinitiatief zijn diverse methodes voor verwijdering van de Cabomba uitgetest. Het idee dat de exotische en welig tierende waterplant geheel kan of moet worden uitgeroeid is door het schap verlaten. In de praktijk wordt nu door iedere stakeholder op zijn eigen gebied de overmatige plant aangepakt en is er dus niet een partij verantwoordelijk voor het totale probleem. In de begroting is er dan ook slechts een bescheiden budget geraamd voor alleen het maaien van waterplanten in een deel van het Tienhovens Kanaal en de Raaisloot.

2.1.6 Overige producten

Vuilnisophaaldienst.

De vuilnisophaaldienst bij de particuliere percelen met een huisje wordt zoals gebruikelijk voortgezet, waarbij alle kosten integraal worden doorberekend aan de gemeenten Wijdmeren en Stichtse Vecht. In 2017 wordt onderzocht of het mogelijk is het huisvuil gescheiden op te gaan halen.

Routebureau

Het Routebureau, dat naar verwachting in 2017 wordt opgericht, is het gezamenlijk coördinatiepunt van de gemeenten, de recreatieschappen en de provincie Utrecht met als doel ontwikkeling, beheer en informatievoorziening van recreatieve routes. Door het centraal aansturen, beheren en ontwikkelen van routenetwerken wordt uniformiteit en eenduidigheid nagestreefd, en kan een beter aanbod aan marketingorganisatie worden aangeboden. Het Plassenschap sluit, ook voor het Noord-Hollandse deel van het gebied, hiervoor een dienstverleningsovereenkomst met het Routebureau. Het Routebureau wordt naar verwachting ingevuld vanuit Recreatie Midden-Nederland. De fiets-, wandel- en vaarroutes sluiten aan op de routes in Gooi en Vechtstreek. De bijdrage, die aan het routebureau moet worden betaald, wordt volledig bekostigd vanuit de beschikbare middelen voor het routebeheer in de begroting van het schap. Zodra duidelijk is op welke wijze en tegen welke kosten precies het routebureau haar taken gaat uitvoeren, zal dit in de begroting (zodanig via een begrotingswijziging) worden aangepast. Het Routebureau wordt vanaf de begroting 2019 opgenomen in het productenoverzicht.

Regelgeving en handhaving

Het Plassenschap heeft in het verleden een groot aantal verordeningen, verkeersbesluiten en beleidsregels vastgesteld. Hiermee wordt beoogd het Loosdrechts plassengebied als natuur- en als recreatiegebied aantrekkelijk te houden. Met een goede balans tussen beide functies is veel winst te behalen.

Om een aantrekkelijke en veilig recreatieklimaat te waarborgen is in 2017 besloten regelgeving eenmalig te stroomlijnen. Zowel voor de toezichthouders/handhavers als voor recreanten dient de regelgeving helder en navolgbaar te zijn. Het verbeteren en actualiseren van de regelgeving wordt gevolgd door structurele handavingsacties waarvoor de benodigde capaciteit wordt gereserveerd.

Ontheffingverlening

Het Plassenschap Loosdrecht e.o. verleent ontheffing van een aantal verboden die zijn opgenomen in de Verordening Bescherming Plassengebied, het Besluit Motorboten, de Eilandverordening, de Strookverordening, Voorrangsregeling Mijndense sluis en de Woonschepenverordening.

De tarieven voor het in behandeling nemen en verstrekken van ontheffing worden geheven op grond van de tarieventabel behorende bij de Legesverordening Plassenschap Loosdrecht. De tarieventabel wordt jaarlijks aangepast aan het gestegen prijspeil. Beoogd wordt de tarieven zodanig vast te stellen dat de totale kosten die veroorzaakt worden door de behandeling van ontheffingsaanvragen worden gedekt. De belangrijkste vergoeding voor ontheffingverlening is die voor het snelvaren. Het aantal mogelijk te verlenen snelvaarontheffingen is structureel verhoogd van maximaal 600 naar maximaal 800 per jaar. Gelet op de daling van het aantal aanvragen en het volledig opheffen van de wachtlijst is in de begroting 2018 uitgegaan van 750.

2.2 Paragrafen 2018

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft een aantal paragrafen verplicht voor. In dit hoofdstuk zijn deze opgenomen, voorafgegaan door een paragraaf investeringen.

2.2.1. Investerings

Dit betreft de voor 2018 geraamde (vervangings)investeringen.

	Economische activa	Investering	Bedrag
a.	Machines, apparaten en installaties	bandhooier	3.500
b.	Machines, apparaten en installaties	Hydraulische kraan op Plassenschap 6	40.000
		Subtotaal	43.500
c.	Vervoermiddelen	Boston Whaler	15.000
d.	Vervoermiddelen	Ramen voor Plassenschap 6	9.000
		Subtotaal	24.000
	Maatschappelijke activa	Investering	
e.	Bouwkundige werken	Rimboe: herinrichting	455.000
f.	Bouwkundige werken	Eilanden: beschoeiing	216.000
g.	Bouwkundige werken	Afmeerpalen	15.000
h.	Bouwkundige werken	Marcus Pos: steiger	150.000
i.	Bouwkundige werken	Vaarwegen: beschoeiing	1.340.000
		Subtotaal	2.176.000
j.	Overige materiele activa	Vuilcontainers	7.000
	Totaal investeringen		2.250.500

2.2.2 Paragraaf weerstandsvermogen (risicoparagraaf)

Het weerstandsvermogen is de mate waarin het schap in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat het beleid bijgesteld moet worden. Het is van belang voor de financiële gezondheid van het schap voor het begrotingsjaar en de jaren erna. Geen weerstandsvermogen betekent dat elke tegenvaller een probleem oplevert. Dan geval staat de uitvoering van het programma en het beleid van het schap onder druk.

Kengetallen

Kengetallen geven inzicht in de financiële positie van het schap. De uitkomsten worden beoordeeld in relatie tot de financiële positie. Voor de beoordeling wordt gekeken naar de balans en de exploitatie.

De eerste drie kengetallen hebben betrekking op de balans. In het vierde kengetal, de structurele exploitatieruimte, komt tot uitdrukking of het schap over voldoende structurele baten beschikt.

		2017	2018
a.	Netto schuldquote	222%	265%
b.	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	222%	265%
c.	Solvabiliteitsratio: (Eigen vermogen -/- subsidies/ Totaal passiva -/- subsidies)	15%	14%
d.	Structurele exploitatieruimte:	5%	0%

Netto schuldquote

Het schap heeft in alleen in de afgelopen jaren enig eigen vermogen opgebouwd. Dit eigen vermogen is beperkt. Investerings werden en worden structureel gefinancierd door het aangaan van langlopende leningen. De afschrijvingen en rente maken deel uit van de reguliere jaarlijkse geraamde baten. Doordat veel activiteiten zijn gefinancierd met vreemd vermogen, is de financiële positie van het schap niet erg sterk en vanwege die relatief hoge rente en afschrijvingslasten ook moeilijk op de korte termijn beïnvloedbaar.

Solvabiliteitsratio

Deze ratio geeft aan in welke mate het schap over eigen vermogen (algemene en bestemmingsreserves) beschikt. Zoals bij netto schuldquote reeds vermeld is het schap sinds enkele jaren in staat eigen vermogen op te bouwen. De deelnemers kunnen bepalen welke bestemming de reserve krijgt, die boven het benodigde weerstandsvermogen uitkomt.

Structurele exploitatieruimte

De begroting van het schap liet de laatste jaren een overschot zien. In de komende periode zal er flink in het beschoeien van de vaarwegen worden geïnvesteerd. De kapitaallasten nemen toe, terwijl de deelnemersbijdragen niet wezenlijk worden aangepast. De structurele exploitatieruimte zal beperkt zijn. Er kan een klein overschot of tekort zijn. Een overschot of een tekort van € 20.000 leidt tot een kengetal van plus of min één procent.

Risico-inventarisatie

Uit inventarisatie zijn enkele risico's naar voren gekomen, die met name betrekking hebben op de baten: zoals schutten bij de sluis, vermindering aantal snelvaartontheffingen en eventueel faillissement van erfpachters en/of huurders. M.b.t. de kosten is een explosie van de zogenaamde overmatige waterplanten een risico. Oplopende rente kan bij de financiering van investeringen een risico zijn.

Omschrijving	Risico	Wanneer	Frequentie
Erfpacht en huur (niet kunnen nakomen verplichtingen)	15.000	2018 e.v.	Jaarlijks
Schutgelden Mijndense Sluis	6.000	2018 e.v.	Jaarlijks
Uitgifte snelvaartontheffingen	16.000	2018 e.v.	Jaarlijks
Garantie bewonersvereniging	p.m.	2018	Incidenteel
Bestrijding overmatige waterplanten	160.000	2018 e.v.	Jaarlijks
Rente	49.000	2018 e.v.	Jaarlijks
Totaal	246.000		

Erfpacht en verhuur

De geraamde omzet uit erfpacht en verhuur bedraagt ca. € 310.000. Het risico dat de exploitant niet aan zijn verplichtingen kan voldoen is aanwezig. Het risico wordt ingeschat op 5% van de omzet, zijnde € 15.000.

Schutgelden Mijndense Sluis

De omzet die is gerealiseerd met het schutten bij de Mijndense Sluis is in de afgelopen 3 jaar gemiddeld nagenoeg conform de in de begroting geraamde bedragen. Bij normale weersomstandigheden is de raming realistisch. Bij tegenvallende weersomstandigheden kan de opbrengst zomaar € 10.000 lager uitvallen. Het gemiddelde risico bedraagt € 6.000.

Uitgifte snelvaartontheffingen

De afgelopen jaren is er een duidelijke trend zichtbaar waarbij de populariteit van de snelvaar-ontheffingen afneemt. Het maximaal aantal van 800 uit te geven ontheffingen wordt nauwelijks gehaald en er is geen wachtlijst meer. Voor 2018 wordt gerekend met 750 uit te geven ontheffingen. Als deze trend zich voortzet zullen de opbrengsten dalen. De voor 2018 geraamde 750 kunnen er in werkelijkheid ook 700 of minder worden. Risico € 16.000.

Garantie bijdrage bewonersvereniging

Het Plassenschap stelt zich garant voor de private bijdrage van de bewonersvereniging Loosdrechtse plassen in het kader van het proefproject herstel legakkers. Indien de vereniging haar afspraken niet kan nakomen, loopt het plassenschap dus het risico dat zij op deze garantstelling wordt aangesproken.

Bestrijding overmatige waterplanten (Bron: rapport Waternet)

Waternet, gemeente Wijdmeren en lokale ondernemers hebben een plan van aanpak voor de bestrijding van "overmatige begroeiing door waterplanten" opgesteld. Het uitgangspunt is zeker niet dat alle kosten voor rekening van de overheid c.q. het Plassenschap komen. Bij de berekening van het risico wordt alleen gerekend met kosten in wateren die in eigendom c.q. beheer bij het plassenschap zijn. Het is niet bekend wat dit financieel voor het

plassenschap betekent. Als risico voor het schap ramen we, op basis van de cijfers uit het hiervoor genoemde plan van aanpak, evenals in 2017, een bedrag van € 160.000.

Renterisico

Het rentepercentage voor nieuwe vaste geldleningen is voor 2017 en 2018 geraamd op 2,5%. Dit percentage is gebaseerd op een reële inschatting van de marktrente op het moment van afsluiten. Een rente van 1,0% hoger dan deze verwachting resulteert in extra lasten van € 49.000 per jaar.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit is opgebouwd uit beschikbaar weerstandsvermogen. Dit weerstandsvermogen wordt gevormd door de algemene reserve, de eventuele stille reserves en de bestemmingsreserves.

Reserves

Algemene reserve

Een batig saldo wordt toegevoegd aan de algemene reserve en een nadelig saldo eraan onttrokken. Het is de bevoegdheid van het bestuur om te bepalen hoe zij de algemene reserve wil aanwenden. Het saldo van de algemene reserve is beschikbaar als weerstandsvermogen. De algemene reserve van het plassenschap wordt per 1 januari 2018 geraamd op afgrond € 558.400. Door het verwachte tekort op de begroting 2018 daalt dit vervolgens naar € 541.500.

Stille reserves

De stille reserves zijn bezittingen, die tegen geen of een te lage waarde zijn gewaardeerd en die direct verkoopbaar zijn. Wij hebben geen inventarisatie gemaakt van de eventueel aanwezige stille reserves.

Dekkingsmiddelen kapitaallasten

Dit zijn dekkingsmiddelen van de afschrijvingslasten. Er is een directe relatie tot de betreffende investeringen, de subsidies en/of bestemmingsreserves.

Bestemmingsreserves

Voor een aantal bijzondere doeleinden zijn bestemmingsreserves gevormd. Voor de begroting 2018 wordt ervan uitgegaan dat de bestemmingsreserves Zichtwerk (€ 125.000) en Veenslib (€ 250.000) nog volledig beschikbaar zijn. Deze reserves zijn gevormd door overtollige middelen vanuit de algemene reserve voor deze doelen te bestemmen.

Subsidies

De subsidies zijn ontvangen als bijdrage van derden in door het schap en/of derden gerealiseerde of nog te realiseren investeringen en zijn direct gekoppeld aan de investeringen. De middelen zijn in een reserve ondergebracht en vallen evenredig vrij met de afschrijvingen en neutraliseren op die manier de afschrijvingslasten voor een groot deel.

2.2.3 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Het Plassenschap Loosdrecht e.o. heeft een beheersplan voor het gehele werkgebied van het schap.

Ten behoeve van het meerjaren onderhoudsplan is eind 2015 GeoVisia aangeschaft. In 2016 is een begin gemaakt met de inrichting van dit systeem, bijna alle terreinen en arealen (bijvoorbeeld oppervlakten gazon, ruigte, verhardingen etc.) zijn ingemeten en verwerkt.

In 2017 worden de beheertypen als intensief gazon, ruig gras etc. aangegeven, waarna in 2018 de onderhoudstoestand, materiaalkeuze e.d. worden ingevoerd. Het beheersysteem is in 2019 volledig operationeel.

Het Plassenschap heeft als taak te voorzien in de behoefte aan recreatieve (basis)voorzieningen op het land en op en aan het water (dagrecreatie, stranden, fiets- en wandelpaden en recreatieve routes) in het buitengebied. Daarnaast heeft het Plassenschap een taak als vaarwegbeheerder (nautisch en beperkt bakbeheer).

Een van de kenmerken van deze voorzieningen is dat zij doorgaans gratis toegankelijk zijn. Ze lenen zich niet of in beperkte mate voor het verkrijgen van eigen inkomsten. Het schap beheert en onderhoudt een groot aantal dagrecreatie- voorzieningen waarvan een deel ouder is dan dertig jaar. Het beheer en onderhoud is gericht op de instandhouding van de bestaande voorzieningen op een zodanige wijze dat deze, binnen de door het bestuur vastgestelde budgetten, *voldoende* bruikbaar zijn. Daarbij moet de voorziening in *een voldoende* staat van onderhoud verkeren; schoon en veilig bruikbaar zijn en voldoen aan wettelijke eisen. Het in stand houden van de recreatieve voorzieningen is een permanente zorg en vraagt grote financiële bijdragen van de deelnemers aan het schap.

Onder regulier beheer en onderhoud wordt verstaan alle werkzaamheden, verrichtingen en uitgaven, die rechtstreeks te maken hebben met het dagelijks gebruik van de voorzieningen. Onder groot onderhoud wordt verstaan werkzaamheden die één keer in een bepaalde periode moeten worden uitgevoerd om de levensduur van een

recreatieve voorziening te verlengen. Hiertoe wordt jaarlijks, op basis van een meerjarig onderhoudsplan, een vast bedrag gedoteerd aan de “voorziening groot onderhoud”.

De dotatie bedraagt voor 2018 € 104.000. Voor uitvoering van het groot onderhoud wordt in 2018 € 93.700 geraamd. Per ultimo 2018 wordt het saldo van de voorziening op € 395.800 geraamd.

Wegen

Jaarlijks worden wegen geïnspecteerd. Acties hierop worden planmatig aangepakt en in de meerjaren- begroting opgenomen. Gaten in de half-verharde parkeergedeelten en paden op de recreatieterreinen worden jaarlijks gevuld, net als gaten in het asfalt van toegangswegen en fietspaden.

Het periodiek aanbrengen van een nieuwe slijtlaag of deklaag bij de diverse (half)verhardingen behoort tot het groot onderhoud.

Mede omdat een aantal recreatieve voorzieningen zoals al eerder opgemerkt al “oud” is, moet rekening worden gehouden met een stijging van de kosten van groot onderhoud. Dit wordt niet gecompenseerd door vermindering van afschrijvingen op de recreatieve voorzieningen. De aanlegkosten van bijna alle voorzieningen zijn in het verleden voor 50 tot 100 % gesubsidieerd; op het gesubsidieerde deel is niet afgeschreven.

Gebouwen en riolering

Het onderhoud bestaat voornamelijk uit het periodiek schilderen van het houtwerk, het repareren van kapot sanitair en het verhelpen van storingen.

Watergangen en oevers

Bij de najaarsschouw wordt de oever- en watervegetatie van de watergangen in het plassengebied uitgemaaid volgens het slotenbestek. De rietvegetatie wordt gemaaid. Het dijkje langs de Westelijke Drecht wordt kort gehouden om uitspoelgaten en lekkages tijdig te kunnen ontdekken. Voor het bestrijden van de overmatige waterplanten is geen budget geraamd, maar budget is wel in de risicoparagraaf opgenomen.

De scheislotten worden in het najaar gesloot.

Vanaf 2015 worden beschoeiingen van eilanden en vaarwegen waar nodig vervangen door een duurzame combi damwand beschoeiing of wordt waar nodig groot onderhoud uitgevoerd.

Het schap beheert ca. 14 kilometer legakkers in de Noordelijke en Zuidelijke Kievitsbuurt en de Muyevelde Wetering. Langs de Westelijke en Oostelijke Drecht, 's Gravelandse vaart, Muyevelde vaart en Kalverstraat zijn de afgelopen 15 jaar nieuwe beschoeiingen aangebracht. De laatste jaren zijn beschoeiingswerkzaamheden uitgevoerd aan Kalverstraat (ca 1/3^e deel), Westelijke Drecht en 's Gravelandse vaart (het onbeschoeide gedeelte langs de weg).

Sluizen

Het Plassenschap heeft een viertal sluizen in bezit. Het beheer en onderhoud van deze vier sluizen zal, voor de derde keer middels een driejarig bestek worden ondergebracht (2018-2020) bij een aannemer. Deze aannemer voert storingsopvolging uit en tevens het reguliere en groot onderhoud.

Groen: beplantingen

Op de eilanden en terreinen wordt een beheer gevoerd van middenbos. Bij de herinrichting van De Strook is op onderdelen een struikenbeplanting aangebracht.

Op de legakkers in de Kievitsbuurten en de Muyevelde Wetering wordt een hakhoutbeheer gevoerd. Het gaat om ca. 2 kilometer te snoeien akker. Op het terrein Bosdijk worden in verband met essentaksterfte de plantvakken worden heringericht en de essen vervangen door andere boomsoorten. Hetzelfde geldt voor terrein De Geer.

Groen: grasvegetaties

Op de eilanden zijn de gazons allemaal ingericht voor intensief recreatief gebruik, op de terreinen veelal extensiever. Gedurende het seizoen wordt het gras met grote regelmaat gemaaid.

Schoonhouden en vuilafvoer

Dit betreft het schoonhouden van de terreinen, de gebouwen en de watergangen.

Terreininventaris

Terreinmeubilair moet veilig, onderhoudsarm en vandalisbestendig zijn. Elk jaar worden alle speel- toestellen op veiligheid beoordeeld door een gecertificeerd instituut. Op de recreatieterreinen zijn vuilnisbakken geplaatst, waarvan het onderhoud zich beperkt tot het vervangen van vernielde bakken. Waar mogelijk worden ondergrondse vuilcontainers geplaatst. Op de eilanden zijn containers geplaatst. Aan terreininventaris wordt alleen dagelijks onderhoud gepleegd totdat het aan vervanging toe is.

Materieel

Materieel wordt jaarlijks gekeurd en waar nodig vervangen. Kunstwerken worden door een extern inspectiebureau geïnspecteerd. De hieruit voortkomende acties worden in de meerjarenbegroting opgenomen. Het onderhoud aan installaties (zoals pompen) en de onderhoudscontracten vallen hieronder. Ook het toezicht van de BOA's en werkvoorbereidingen en planning van de opzichter worden hier verantwoord.

Routes

Een steeds belangrijker onderdeel zijn de routes, zoals het fietsknooppuntennetwerk (in beheer voor provincie Utrecht), het sloepennetwerk en de Landelijke Fietsroutes (in beheer voor het Landelijk Fietsplatform). De wandelroutes zijn in het westelijk deel van de provincie Utrecht vervangen door een wandelknooppuntennetwerk. Door de aanleg van twee fases van het wandelroutenetwerk is het aantal kilometers wandelroutes met 130 toegenomen. De kosten voor onderhoud en beheer stijgen hierdoor met € 7.500 per jaar.

2.2.4 Financieringsparagraaf 2018

In het treasurystatuut is het treasurybeleid opgenomen met daarin de producten, partijen en limieten, de treasury-organisatie met taken, bevoegdheden en verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening, in totaliteit bedoeld ter beperking van te lopen risico's.

Risicobeheer

De Wet financiering decentrale overheden vermeldt twee normen. Het doel is te voorkomen dat bij herfinanciering van leningen bij aanzienlijk hogere rente grote schokken optreden in de hoogte van de rente die het schap moet betalen. De normen beperken de budgettaire risico's.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een bedrag ter grootte van 8,2% van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar met als doel de kortlopende leningen te beperken. De kasgeldlimiet bedraagt € 186.000. Voor ultimo 2018 wordt een financieringstekort geraamd van € 137.800 (verschil tussen vaste activa en passiva). Dit wordt gefinancierd uit de lopende middelen.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is een bedrag ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal, met als doel het beperken van de gevolgen van een stijgende rente op de rentelasten van het schap. De norm stelt dat per jaar maximaal twintig procent van het begrotingstotaal in aanmerking mag komen voor verplichte aflossingen en renteherzieningen. Voor 2018 is de renterisiconorm € 446.000. De aflossingen bedragen € 300.000, ruim onder de norm.

2.2.5 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering van het schap is overgedragen aan de gemeenschappelijke regeling Recreatie Midden-Nederland, zie ook de begroting van RMN. De taken van het schap is de behartiging van de belangen van de openluchtrecreatie binnen het werkgebied, daartoe zijn recreatieve voorzieningen aangelegd en in beheer genomen. Naast het uitvoeren van taken door RMN worden veelal externe partijen ingeschakeld voor de uit te voeren opdrachten als (groot) onderhoud en het verrichten van investeringen.

2.2.6 Verbonden partijen

Het schap is deelnemer aan de bedrijfsvoeringsorganisatie RMN, de uitvoeringsorganisatie voor drie (mogelijk zelfs twee) recreatieschappen. RMN heeft één programma: "Het bieden van een op de behoefte van de recreatieschappen afgestemd uitvoeringsapparaat en het vervullen van de daarmee samenhangende rol van werkgever, alsmede het bevorderen van de onderlinge afstemming tussen de recreatieschappen van de uit te voeren werkzaamheden". Eind 2016 had RMN geen eigen en geen vreemd vermogen.

De exploitatielasten en baten worden volledig doorberekend aan de betalende deelnemers.

2.2.7. Paragraaf Lokale heffingen

Het Plassenschap Loosdrecht e.o. verleent ontheffing van een aantal verboden die zijn opgenomen in de Verordening Bescherming Plassengebied, het Besluit Motorboten, de Eilandverordening, de Strookverordening, Voorrangsregeling Mijndense sluis en de Woonschepenverordening.

De tarieven voor het in behandeling nemen en verstreken van ontheffing worden geheven op grond van de tarieventabel behorende bij de Legesverordening Plassenschap Loosdrecht. De tarieventabel wordt jaarlijks aangepast aan het gestegen prijspeil. Beoogd wordt de tarieven zodanig vast te stellen dat de totale kosten die veroorzaakt worden door de behandeling van ontheffingsaanvragen worden gedekt. De belangrijkste vergoedingen en rechten, die worden geheven in het Loosdrechts Plassengebied zijn:

Omschrijving	2017	2018
Rechten snelvaarontheffingen particulieren	261.700	245.800
Rechten motorbootvaren en pleziervaartuigen	5.500	5.500
Overige ontheffingen	8.400	8.400
Voorrangrecht Mijndense sluis	2.500	2.500
Totalen	278.100	262.200

Van de eilandverordening wordt incidenteel ontheffing verleend voor feestjes. Het woonschepenbeleid wordt in de periode 2014-2018 opnieuw door het Plassenschap uitgevoerd. De gemeente Wijdmeren zal gevraagd worden het woonschepenbeleid vanaf 2019 zelf in zijn geheel te gaan uitvoeren. De ontheffingen voor de woonschepen die liggen in het Loosdrechtse deel van het plassengebied gelden 5 jaar en zijn in 2014 verlengd tot en met 2018. De rechten voor een ontheffing van 5 jaar bedragen in 2018 € 234,00.

Snelvaren particulieren

De ontheffingen om te kunnen snelvaren op de 1^e t/m 4^e plas en de waterskibaan op de 5^e plas worden verleend op grond van het Besluit Motorboten, een verkeersbesluit dat het mogelijk maakt ontheffing te verlenen van het verbod om sneller te varen dan 12 km/uur gedurende een beperkt aantal uren per dag. Het maximaal aantal uit te geven ontheffingen bedraagt 800. Het aantal aangevraagde ontheffingen vertoont een dalende tendens. Voor 2018 worden er 750 geraamd. Het tarief per ontheffing wordt voor 2018 niet verhoogd en bedraagt € 317,00.

Omdat geruime tijd de vraag naar snelvaarontheffingen hoger was dan het maximaal te verstrekken aantal was er een wachtlijst ingesteld. Deze is thans niet meer actueel door de terugloop in aanvragen. Voor het incidenteel snelvaren worden dagontheffingen verleend tegen een tarief in 2018 van € 40,00 (2017 eveneens € 40,00). Naar verwachting worden in 2018 400 dagontheffingen verkocht.

Kievitsbuurtontheffing e.d.

Artikel 5 van het besluit Motorboten maakt het mogelijk ontheffing te verlenen om te varen met ingeschakelde motor in natuurgebied. Deze ontheffingen worden verleend aan eigenaren van percelen in de Zuidelijke Kievitsbuurt, de Oostelijke Vuntus en de Ster. De ontheffingen hebben een looptijd van 1 jaar en het tarief bedraagt ook voor 2018 € 32,00 (2017 € 32,00).

Pleziervaartuigontheffing

In de Verordening Bescherming Plassengebied is een verbod opgenomen op het onbemand afmeren van pleziervaartuigen in landschappelijk kwetsbare gebieden. In de meest kwetsbare gebieden is het tevens verboden gedurende de nacht bemand af te meren. De ontheffing die van het afmeerverbod worden verleend aan eigenaren van recreatiepercelen zijn overdraagbaar op opvolgende eigenaren. Ontheffingen voor nieuwe ligplaatsen in kwetsbare gebieden worden uit landschappelijke overweging niet uitgegeven. De ontheffingen die geldig zijn in de periode van 1 april tot 1 november hebben een looptijd van 5 jaar en kennen een tarief van € 310,00 (2017 € 309,60).

Schutgelden Mijndense Sluis

Het beheer van de sluisen is niet kostendekkend. Jaarlijks zijn er tekorten die jaarlijks ten laste komen van de beschikbaar gestelde dekkingsmiddelen. De tarieven voor het passeren van de Mijndense sluis is afhankelijk van de lengte van de boot en varieert van € 2,00 tot max. € 7,00.

Voorrang Mijndense Sluis

De secretaris van het Plassenschap kan schepen met een economische functie en die langer zijn dan 20 meter het recht van voorrang verlenen bij schutting door de Mijndense sluis. Het recht geldt in zomerperiode van 1 mei tot en met 15 september en kost voor 2018 € 405,00 per schip.

2.2.8. Paragraaf grondbeleid

Het Plassenschap Loosdrecht e.o. bezit totaal zo'n 650 hectare grond en water binnen het werkgebied. Deze bezittingen zijn op hoofdlijnen onder te verdelen in dagrecreatieterreinen, de legakkers, oeverlanden, sluisen, water en het recreatiecentrum Mijnden. Het schapsbeleid is er, in principe, op gericht zijn terreinen zoveel mogelijk gratis en openbaar toegankelijk aan te bieden aan de recreant.

Verkoop van eigendommen is een optie wanneer het betreffende perceel geen functie heeft of zal krijgen, die bijdraagt aan de doelstellingen van het schap en wanneer een andere eigenaar beter de zorg voor dat perceel op zich kan nemen. Ruiling van percelen wordt overwogen wanneer dat ten goede komt aan het realiseren van de doelstellingen van het schap.

Aankoop van grond is alleen aan de orde als dat bijdraagt aan de doelstellingen van het schap.

De bestemming die de gemeenten aan de gronden hebben toegekend, biedt weinig ruimte voor commerciële

exploitatie.

De grond waarop het recreatiecentrum Mijnden is gevestigd, is voor een periode van 50 jaar in erfpacht uitgegeven aan derden. In 2017 komt er een nieuwe erfpachtovereenkomst met een nieuwe canon die gebaseerd is op het nieuwe bestemmingsplan.

Tot slot is op het terrein de Strook een opstalrecht verleend aan een horecaondernemer.

Deze opstalrechtovereenkomst wordt één keer per 5 jaar, voor het eerst weer in 2018 verhoogd met het prijsindexcijfer over de afgelopen periode. Met deze horecaondernemer is verder een erfpachtovereenkomst met opstalrecht afgesloten inzake een woning op de strook.

3.0 Financiële positie Plassenschap Loosdrecht e.o.

Algemeen

Het Plassenschap presenteert ook voor 2018 een tekort op de begroting. Het tekort wordt afgewenteld op de algemene reserve. Ook na 2018 wordt voor de daaropvolgende jaren een tekort voorzien. Deze tekorten worden vooral veroorzaakt door de toename van de kapitaallasten als gevolg van investeringen in de beschoeiing van de vaarwegen. Om weer structureel in balans te komen kan dit dus invloed hebben op de deelnemersbijdragen.

Vaste activa

Materiële vaste activa

De boekwaarde van de bezittingen (aanschafwaarde, investeringen, vervangingsinvesteringen minus afschrijvingen) wordt per 1-1-2018 geraamd op € 5.835.800, per ultimo 2018 wordt deze geraamd op € 7.631.800. Deze boekwaarde bestaat voor het belangrijkste deel uit de boekwaarde van "Grond-, weg- en waterbouwkundige werken en de boekwaarde van grond en terreinen.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Algemene reserve (weerstandsvermogen)

Het voor 2018 geraamde nadelige saldo bedraagt € 16.900. De stand van de algemene reserve ultimo 2017 (dus begin 2018) wordt mede op basis van het positieve resultaat van de rekening 2016 en de verwachting voor 2017, ingeschat op € 558.400. Daarbij is rekening gehouden met de vorming van een drietal bestemmingsreserves.

Bestemmingsreserve: Dekkingsmiddelen kapitaallasten

Bij de investeringen worden regelmatig subsidies verkregen, deze worden ondergebracht in bestemmingsreserves en fungeren als dekkingsmiddelen voor de kapitaallasten. Een subsidie valt evenredig vrij met de afschrijving van de investering waaraan ze gekoppeld is. Het totaal verantwoorde subsidiebedrag bedraagt per 1-1-2018 nog afgerond € 647.200, per ultimo 2018 is dit bedrag, door de vrijval, afgenomen tot afgerond € 534.600.

Overige bestemmingsreserves

In 2016 is besloten tot de vorming van een drietal bestemmingsreserves, te weten Bestemmingsreserve Zichtwerk (€ 125.000), Bestemmingsreserve vervolg baggerwerk (€ 250.000) en de Bestemmingsreserve Toekomstvisie Kievitsbuurt (€ 15.000). Deze bedragen zijn onttrokken aan de algemene reserve.

Vreemd vermogen

Het verschil tussen boekwaarde vaste activa (minus dekkingsmiddelen kapitaallasten) en het eigen vermogen moet worden gefinancierd met vreemd vermogen. Het vreemde vermogen bestaat uit het saldo van de voorziening groot onderhoud en de aangegane vaste langlopende geldleningen.

De financiering vindt in hoofdzaak plaats met behulp van vreemd vermogen, geld aangetrokken bij in bijna alle gevallen de B.N.G.

Het saldo van de per 1 januari 2018 aangetrokken geldleningen wordt geraamd op € 3.747.200 (daarbij is er vanuit gegaan, dat we in 2017 een nieuwe lening moeten afsluiten). Voor 2018 wordt rekening gehouden met het aantrekken van een nieuwe lening (€ 2.200.000)

De omvang van de voorziening groot onderhoud is beperkt. Jaarlijks wordt er een bedrag van ruim € 100.000 gedoteerd. Aan de voorziening worden middelen onttrokken om de kosten van uitvoering groot onderhoud te dekken. Per saldo neemt de voorziening in omvang beperkt toe. Per ultimo 2018 wordt de omvang van de voorziening geraamd op € 395.800.

Het verschil in beschikbare middelen en benodigde middelen wordt als liquiditeitstekort opgevangen door financiering via de rekening-courant.

3.1. Geprognosticeerde balans per 1-1-2018 en 31-12-2018

ACTIVA	Ultimo 2018	Ultimo 2017
Vaste activa		
<i>Immateriële vaste activa</i>	0	0
<i>Materiële vaste activa</i>	7.631.800	5.835.800
Investeringen met een economisch nut		
Gronden uitgegeven in erfpacht	407.800	407.800
Overige investeringen met economisch nut	543.500	540.600
Investeringen met een maatschappelijk nut	6.680.500	4.887.400
<i>Financiële vaste activa</i>	0	0
Financieringsoverschot	0	0
Totaal activa	7.631.800	5.835.800

PASSIVA	Ultimo 2018	Ultimo 2017
Vaste passiva		
<i>Eigen vermogen</i>	1.451.100	1.580.600
Algemene reserve	541.500	558.400
Overige bestemmingsreserves	909.600	1.022.200
<i>Voorzieningen</i>	395.800	385.500
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	395.800	385.500
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>	5.647.100	3.747.300
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	5.647.100	3.747.300
Totaal passiva	7.481.000	5.713.400
Financieringstekort	137.800	122.400
Totaal generaal	7.631.800	5.835.800

3.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De begroting is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft. Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Algemeen

De waardering van activa en passiva vindt plaats op basis van inkoopprijs en bijkomende kosten. Tenzij bij de desbetreffende post anders wordt vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs (=aanschafwaarde minus afschrijvingen c.q. aflossingen).

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vaste activa

Materiële vaste activa

Volgens artikel 59 BBV dient er een onderscheid gemaakt te worden tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investeringsactiva die verhandelbaar zijn en/of op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. Niet relevant daarbij is of de investering geheel kan worden terugverdiend.

Materiële vaste activa met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs minus eventuele investeringsbijdragen van derden.

De afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, rekening houdend met een eventuele bijdrage van derden en de ingeschatte restwaarde. Indien ingebruikname plaatsvindt vóór 1 juli, vindt afschrijving plaats over het gehele boekjaar. Indien ingebruikname plaatsvindt ná 1 juli vindt de eerste afschrijving plaats in het eerstvolgende boekjaar.

Afschrijvingspercentages

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

<u>Onderdeel</u>	<u>afschrijvingstermijn</u>
Grond en water	geen afschrijvingen
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	5 tot 40 jaren
Bedrijfsgebouwen	5 tot 25 jaren
Vervoermiddelen	8 tot 30 jaren
Machines, apparaten en installaties	5 tot 30 jaren
Overige materiële vaste activa	10 tot 20 jaren

Vaste passiva

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde verminderd met gedane aflossingen en hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer. Het rentepercentage voor nieuwe geldleningen is conservatief op 2,5% gesteld.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn opgenomen voor de oorspronkelijke waarden, minus de afschrijving op de activa die aan deze bestemmingsreserves zijn gekoppeld.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

3.3 Incidentele baten en lasten

In de begroting 2018 zijn geen incidentele baten en lasten opgenomen. Alle budgetten zijn structureel van aard.

4.1 Exploitatieoverzicht lasten en baten

Lasten	Rekening 2015	Begroting 2017	Begroting 2018
03a. Doorbelaste personeelskosten	890.800	914.200	956.200
03c. Doorbelaste apparaatskosten	235.400	234.100	244.900
05. Inhuur personeel van derden	153.700	40.700	41.100
07. Rente en afschrijvingen	409.500	555.700	592.900
09. Huur en pachten	900	0	0
11. Bestuurs- en apparaatskosten	14.800	35.500	35.900
13. Belastingen en verzekeringen	21.800	26.500	26.500
15. Energie- en waterkosten	21.900	29.700	29.700
17. Onderhoud en vuilafvoer	345.200	280.500	341.500
19. Voorziening groot onderhoud	100.300	103.000	104.000
21. Publiciteits- en overige kosten	9.500	7.600	7.600
Totaal Lasten	2.203.800	2.227.500	2.380.300

Baten			
02. Opbrengsten van eigendommen	266.300	289.200	316.700
04. Rechten	289.400	278.100	262.200
06. Rente	-	2.400	2.400
08. Overige baten	73.400	89.600	89.600
10. Nagekomen baten	1.200	0	0
12. Dekkingsmiddelen	1.552.400	1.547.600	1.579.900
<i>Deelnemersbijdrage</i>	<i>1.293.500</i>	<i>1.306.400</i>	<i>1.319.400</i>
<i>Deelnemersbijdrage doorschuif-btw</i>	<i>258.900</i>	<i>241.200</i>	<i>260.500</i>
Totaal baten	2.182.700	2.206.900	2.237.800

14. Bij: Mutaties reserves	3.000	0	0
14. Af: Mutaties reserves	249.900	112.700	112.600

Toevoeging aan algemene reserve	225.800	92.100	0
Ottrekking aan algemene reserve	0	0	16.900

4.2 Korte toelichting op de uitkomst van de exploitatie

De begroting 2017 sloot met een te verwachten positief resultaat van € 92.100. In het meerjarenperspectief bij de begroting 2017 werd nog een positief resultaat van € 27.300 verwacht. De begroting 2018 kent een negatief resultaat van € 16.900.

Ten opzichte van het meerjarenperspectief is er dus sprake van een verslechtering met afgerond € 44.000.

De belangrijkste oorzaken voor deze verslechtering van de financiële positie zijn:

- a. De extra onderhoudslasten als gevolg van een aantal niet voorziene ontwikkelingen, die onvermijdelijk zijn. Met de extra lasten als gevolg van het opnemen van een budget voor de essentaksterfte, een inspectiebudget voor de kunstwerken, de extra kosten voor het snoeien van de legakkers, alsmede de onderhoudskosten van het fietsknooppuntennetwerk is een budget van afgerond € 58.000 gemoeid.
- b. Door de sterkere stijging (dan in het meerjarenperspectief voorzien) van de loonkosten is de bijdrage aan RMN extra gestegen. Daarmee is een budget van € 40.000 gemoeid.
- c. De lasten voor de gedane invetseringen (rente en afschrijving) zijn met ruim € 15.000 gestegen.
- d. De opbrengsten van de eigendommen (vooral de bijstelling van de canon Mijnden) geven daarentegen extra inkomsten. Ten opzichte van de meerjarenraming bedraagt dat € 43.000.
- e. De bijdragen van de deelnemers (zowel de reguliere bijdrage als de vergoeding voor de btw) stijgen met ongeveer € 30.000.

Per saldo geven deze oorzaken het veranderde financiële beeld weer.

4.3 Investeringsstaat 2017 -2021

Uitgaven	2017	2018	2019	2020	2021
EC grond en water	0	0	0	0	0
EC bouwkundige werken	13.000	0	0	0	0
EC bedrijfsgebouwen	0	0	0	0	0
EC woonruimtes	0	0	0	0	0
EC mach., apparaten en installaties	100.000	43.500	4.500	0	0
EC vervoermiddelen	175.000	24.000	27.000	0	0
EC overige materiële vaste activa	0	0	0	0	0
Totaal EC materiële vaste activa	288.000	67.500	31.500	0	0

MA grond en water	0	0	0	0	0
MA bouwkundige werken	741.000	1.836.000	567.000	231.000	231.000
MA bedrijfsgebouwen	80.000	340.000	0	0	0
MA woonruimtes	0	0	0	0	0
MA mach., apparaten en installaties	25.000	0	0	0	0
MA vervoermiddelen	0	0	0	0	0
MA overige materiële vaste activa	0	7.000	0	0	0
MA routes	0	0	0	0	0
Totaal MA materiële vaste activa	846.000	2.183.000	567.000	231.000	231.000

MA onderzoek en voorbereiding	0	0	0	0	0
Totaal immateriële vaste activa	0	0	0	0	0

Afschrijving desinvesteringen	194.200	11.400	56.500	0	0
Onttrekking aan reserves en vrijval subsidies	112.700	142.500	163.000	151.800	150.900
Onttrekking aan voorziening groot onderhoud	86.500	93.700	114.700	180.700	100.000
Aflossing opgenomen langlopende geldleningen	287.900	300.100	307.700	302.200	287.200
Financieringsoverschot	5.900	0	0	0	55.800

Totaal	1.821.200	2.798.200	1.240.400	865.700	824.900
---------------	------------------	------------------	------------------	----------------	----------------

4.4 Financieringsstaat 2017 - 2021

Inkomsten (desinvesteringen)	2017	2018	2019	2020	2021
EC grond en water	0	0	0	0	0
EC bouwkundige werken	0	0	0	0	0
EC bedrijfsgebouwen	0	0	0	0	0
EC woonruimtes	0	0	0	0	0
EC mach., apparaten en installaties	92.800	2.100	4.700	0	0
EC vervoermiddelen	101.400	10.700	57.700	0	0
EC overige materiële vaste activa	0	0	0	0	0
Totaal EC materiële vaste activa	194.200	12.800	62.400	0	0

MA grond en water	0	0	0	0	0
MA bouwkundige werken	0	0	0	0	0
MA bedrijfsgebouwen	0	0	0	0	0
MA woonruimtes	0	0	0	0	0
MA mach., apparaten en installaties	0	0	0	0	0
MA vervoermiddelen	0	0	0	0	0
MA overige materiële vaste activa	0	0	0	0	0
MA routes	0	0	0	0	0
Totaal MA materiële vaste activa	0	0	0	0	0

MA onderzoek en voorbereiding	0	0	0	0	0
Totaal immateriële vaste activa	0	0	0	0	0

Uit afschrijving vrijgekomen middelen	431.900	453.000	443.800	424.300	417.700
Toevoeging aan reserves en ontvangen subsidies	92.100	0	0	0	0
Dotatie aan voorziening groot onderhoud	103.000	104.000	105.000	106.100	107.200
Af te sluiten langlopende geldleningen	1.000.000	2.200.000	600.000	300.000	300.000
Financieringstekort	0	28.400	29.200	35.300	0

Totaal	1.821.200	2.798.200	1.240.400	865.700	824.900
---------------	------------------	------------------	------------------	----------------	----------------

4.5 Exploitatieoverzicht meerjarig 2017 - 2021

Lasten	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
03a. Doorbelaste personeelskosten	914.200	956.200	965.800	975.500	985.300
03c. Doorbelaste apparaatskosten	234.100	244.900	247.300	249.800	252.300
05. Inhuur personeel van derden	40.700	41.100	41.500	41.900	42.300
07. Rente en afschrijvingen	555.700	592.900	604.800	584.700	574.900
09. Huur en pachten	0	0	0	0	0
11. Bestuurs- en apparaatskosten	35.500	35.900	36.300	36.700	37.100
13. Belastingen en verzekeringen	26.500	26.500	26.800	27.100	27.400
15. Energie- en waterkosten	29.700	29.700	30.000	30.300	30.600
17. Onderhoud en vuilafvoer	280.500	341.500	344.900	348.300	351.800
19. Voorziening groot onderhoud	103.000	104.000	105.000	106.100	107.200
21. Publiciteits- en overige kosten	7.600	7.600	7.700	7.800	7.900
Totaal Lasten	2.227.500	2.380.300	2.410.100	2.408.200	2.416.800

Baten					
02. Opbrengsten van eigendommen	289.200	316.700	319.900	323.100	326.300
04. Rechten	278.100	262.200	264.800	267.400	270.100
06. Rente	2.400	2.400	2.400	2.400	2.400
08. Overige baten	89.600	89.600	90.500	91.400	92.300
10. Nagekomen baten	0	0	0	0	0
12. Dekkingsmiddelen	1.547.600	1.579.900	1.582.500	1.585.100	1.587.800
<i>Deelnemersbijdrage</i>	<i>1.306.400</i>	<i>1.319.400</i>	<i>1.319.400</i>	<i>1.319.400</i>	<i>1.319.400</i>
<i>Deelnemersbijdrage doorschuif-btw</i>	<i>241.200</i>	<i>260.500</i>	<i>263.100</i>	<i>265.700</i>	<i>268.400</i>
Totaal baten	2.206.900	2.250.800	2.260.100	2.269.400	2.278.900

14. Bij: Mutaties reserves	0	0	0	0	0
14. Af: Mutaties reserves	112.700	112.600	111.100	111.100	110.900

Toevoeging aan algemene reserve	92.100	0	0	0	0
Onttrekking aan algemene reserve	0	16.900	38.900	27.700	27.000

4.6 Staat van activa

Loosdrechtsse Plassen	Aanschaf- waarde per 1-1- 2018	Investerings 2018	Des- investering 2018	Aanschaf-waarde per 31-12-2018	Afschrijving per 1-1-2018	Afschrijving 2018	Afschrijving desinvestering 2018	Totale afschrijving 31- 12-2018	Boekwaarde eind 2017	Boekwaarde eind 2018
EC grond en water	407.800			407.800					407.800	407.800
EC bouwkundige werken	205.200			205.200	145.700	3.200		148.800	59.500	56.400
EC bedrijfsgebouwen	58.900			58.900	53.000	2.900		56.000	5.900	2.900
EC woonruimtes										
EC mach., apparaten en installaties	253.700	43.500	2.100	295.100	97.500	24.700	2.100	120.100	156.200	175.000
EC vervoermiddelen	540.400	24.000	10.700	553.700	224.200	31.300	9.200	246.200	316.200	307.500
EC overige materiële vaste activa	43.000			43.000	40.200	1.100		41.300	2.800	1.700
Totaal EC materiële vaste activa	1.509.000	67.500	12.800	1.563.700	560.600	63.200	11.300	612.400	948.400	951.300
MA grond en water	978.400			978.400	426.600			426.600	551.800	551.800
MA bouwkundige werken	9.973.900	1.836.000		11.809.900	5.895.800	347.400		6.243.300	4.078.100	5.566.600
MA bedrijfsgebouwen	461.300	340.000		801.300	327.100	22.500		349.600	134.200	451.700
MA woonruimtes										
MA mach., apparaten en installaties	69.000			69.000	41.200	3.900		45.100	27.800	23.900
MA vervoermiddelen										
MA overige materiële vaste activa	219.400	7.000		226.400	137.400	14.100		151.500	82.000	74.900
MA routes	19.300			19.300	5.800	1.900		7.700	13.500	11.600
Totaal MA materiële vaste activa	11.721.300	2.183.000		13.904.300	6.833.900	389.800		7.223.800	4.887.400	6.680.500
MA onderzoek en voorbereiding	4.100			4.100	4.100			4.100		
Totaal immateriële vaste activa	4.100			4.100	4.100			4.100		
Totaal vaste activa	13.234.400	2.250.500	12.800	15.472.100	7.398.600	453.000	11.300	7.840.300	5.835.800	7.631.800

4.7 Reserves en voorzieningen

Naam reserve en voorziening	Saldo begin 2018	Bij rente 2018	Bij stortingen 2018	Af 2018	Saldo eind 2018
Algemene reserve					
Toevoeging / onttrekking algemene reserve	558.400	0	0	16.900	541.500
Bestemmingsreserves					
Ontvangen subsidies	647.200	0	0	112.600	534.600
Zichtwerk 2	125.000	0	0	0	125.000
Veenslib	250.000	0	0	0	250.000
Voorziening groot onderhoud	385.500	0	104.000	93.700	395.800
Totaal	1.966.100	0	104.000	236.200	1.833.900

4.8 Overzicht langlopende geldleningen

Bank	Ingangsdatum	Oorspronkelijk bedrag	Looptijd	O, S, R	Datum laatste aflossing	Rentepercentage	Aflossingen tot en met 1-1-2018	Saldo begin 2018	Opgenomen 2018	Aflossing 2018	Rente 2018	Saldo eind 2018
BNG (II)	02-12-1998	453.800	20	S	02-12-2018	4,69%	431.200	22.600		22.600	1.000	0
BNG (III)	16-12-1998	499.200	20	S	16-12-2018	4,70%	474.400	24.800		24.800	1.100	0
BNG	15-07-1999	589.900	20	S	15-07-2019	5,24%	530.900	59.000		29.500	2.400	29.500
BNG	14-07-2000	544.500	20	S	14-07-2020	5,95%	462.700	81.800		27.200	4.100	54.600
BNG	12-02-2001	320.000	20	S	12-02-2021	5,50%	256.000	64.000		16.000	2.700	48.000
BNG	13-12-2001	450.000	20	S	13-12-2021	5,02%	360.000	90.000		22.500	4.500	67.500
BNG	28-10-2002	600.000	20	S	28-10-2022	4,93%	450.000	150.000		30.000	7.100	120.000
BNG	30-03-2004	500.000	20	S	30-03-2024	4,32%	325.000	175.000		25.000	6.700	150.000
BNG	07-09-2005	200.000	20	S	07-09-2025	3,86%	120.000	80.000		10.000	3.000	70.000
BNG	17-12-2009	500.000	20	S	17-12-2029	4,30%	200.000	300.000		25.000	12.900	275.000
Geldinstelling	01-07-2017	2.700.000	40	S	01-07-2057	2,50%	0	2.700.000		67.500	66.600	2.632.500
Geldinstelling	01-07-2018	2.200.000	40	S	01-07-2058	2,50%	0	0	2.200.000	0	27.700	2.200.000
Totaal		9.557.400					3.610.200	3.747.200	2.200.000	300.100	139.800	5.647.100